

پژوهشکده پولی و بانکی
بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

ارزیابی سرمایه بانک‌ها بر اساس استانداردهای بین‌المللی

زهرا خوشنود
مرضیه اسفندیاری

MBRI -PN-93008

شهریور ۹۳

یادداشت سیاستی

www.mbri.ac.ir

پژوهشکده پولی و بانکی
بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

پژوهشکده پولی و بانکی

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

تهران: میدان آرژانتین، ابتدای بزرگراه آفریقا، پلاک ۱۰

کدپستی: ۱۵۱۴۹۴۷۱۱۱ صندوق پستی: ۷۹۴۹-۱۵۸۷۵

www.mbri.ac.ir

- دیدگاه و نظرات ارائه شده در این مقاله متعلق به نویسندگان بوده و لزوماً نظر پژوهشکده پولی و بانکی را منعکس نمی کند.
- کلیه حقوق مادی و معنوی این اثر متعلق به پژوهشکده پولی و بانکی می باشد، لیکن استفاده از نتایج این مقاله با ذکر منبع بلامانع است.

ارزیابی سرمایه بانکها بر اساس استانداردهای بین‌المللی

زهرا خوشنود^۱

مرضیه اسفندیاری^۲

چکیده

بانکها به دلیل ویژگی‌های خاص خود باید از سرمایه کافی برای پوشش انواع ریسکها و خطرپذیری‌های معطوف به فعالیت خود برخوردار بوده تا به این ترتیب بتوانند از انتقال سریع آسیب به سپرده‌گذاران جلوگیری به عمل آورند. در این راستا بانکها باید از مقررات سرمایه در قالب یکی از الگوهای منتج از توافق‌نامه سرمایه کمیته بال تمکین نمایند. از این رو، ارزیابی موقعیت سرمایه بانکها در عرصه نظارت بانکی از اهمیت خاصی برخوردار است. بررسی وضعیت سرمایه بانکها بر اساس سه نسبت سرمایه قانونی، سرمایه درجه یک و سرمایه اهرمی درجه یک، برای سال ۱۳۹۱ بر اساس توافق‌نامه سرمایه بال یک که در شبکه بانکی ایران بر پایه آئین‌نامه‌های کفایت سرمایه و سرمایه پایه از سال ۱۳۸۲ اجرایی شده است، بیانگر موقعیت نامناسب سرمایه بانکها می‌باشد. از این رو اتخاذ رویکردی توسط بانک مرکزی جهت بهبود وضعیت سرمایه بانکها، به ویژه از طریق الزام افزایش سرمایه قانونی در یک بازه زمانی خاص و یا کاهش شدت اهرم‌سازی بانکهایی که نسبت سرمایه قانونی آنها در طبقه کم سرمایه و یا به شدت کم سرمایه قرار می‌گیرد، ضروری است

^۱ - استادیار گروه بانکداری، پژوهشکده پولی و بانکی
^۲ - پژوهشگر گروه بانکداری، پژوهشکده پولی و بانکی

مقدمه

بانک‌ها به دلیل ویژگی‌های خاص خود برای پوشش انواع ریسک‌ها و خطرپذیری‌های معطوف به فعالیت خود و جلوگیری از انتقال سریع آسیب به سپرده‌گذاران باید از سرمایه کافی برخوردار باشند. در حقیقت کفایت سرمایه بانک‌ها امکان سلامت مالی بانک، به ویژه در شرایط نامناسب اقتصادی و بحران‌های بانکی را فراهم می‌کند. به همین دلیل پس از هر یک از بحران‌های شدید مالی، توافق‌نامه‌هایی در زمینه سرمایه بانک‌ها توسط کمیته بال تنظیم و منتشر شده است.

این فرایند به تنظیم توافق‌نامه‌های سرمایه بال یک تا سه در این کمیته منجر شده و در کشورهای مختلف توافق‌نامه بال دو جایگزین توافق‌نامه سرمایه بال یک شده و حتی گام‌هایی برای به‌کارگیری بال سه نیز برداشته شده است. با این حال در ایران توجه به ضرورت تنظیم مقرراتی برای کفایت سرمایه بانک‌ها با تأخیر زیاد همراه بوده است. به بیان دقیق‌تر در حالی که دیگر کشورها در حال پیاده‌سازی الزامات کلیدی برای به‌کارگیری مقررات بال دو بودند، بانک مرکزی با وقفه زمانی زیادی نسبت به آن‌ها، در سال ۱۳۸۲ آئین‌نامه‌های سرمایه پایه بانک‌ها^۱ و کفایت سرمایه^۲ را بر اساس الگوی بال یک تنظیم و به بانک‌ها ابلاغ نمود.

هرچند در کشورهای دیگر، سرمایه پایه بانک‌ها و نسبت‌های کفایت سرمایه از مهم‌ترین متغیرهای عنوان شده در صورت‌های مالی بانک‌ها به شمار می‌آیند، اما با وجود گذشت ۱۰ سال از ابلاغ آئین‌نامه‌های فوق، تاکنون این اقدام به صورت مداوم در بانک‌های کشور محاسبه و به‌ذی‌نفعان، به ویژه سپرده‌گذاران، اعلام نشده‌اند. تأخیر در مقررات‌گذاری در زمینه کفایت سرمایه، به ویژه مقررات‌گذاری تکمیلی (علاوه بر سه بخش‌نامه پیش‌گفته)؛ عدم تمکین بانک‌ها از سه بخش‌نامه فوق که مقررات اولیه و زیربنایی کفایت سرمایه را تشکیل می‌دهند؛ و عدم توجه بانک مرکزی به الزام در نظارت مؤثر بر کفایت سرمایه؛ در مجموع زمینه لازم برای سوق دادن شبکه بانکی به سلامت مالی را از حیث سرمایه قانونی فراهم نیاورده است. این در حالی است که دسترسی به نسبت سرمایه قانونی^۳، نسبت سرمایه درجه یک^۴ و نسبت سرمایه اهرمی درجه یک^۵ بانک‌ها بر اساس آئین‌نامه‌های فوق، امکان انجام اقدامات اولیه در زمینه شفافیت اطلاعاتی و عملکرد مناسب بانک‌ها در سیستم مالی را فراهم خواهد ساخت. بنابراین در این مطالعه محاسبه این سه نسبت برای بانک‌ها در چهار گروه بانک‌های تجاری دولتی، تخصصی دولتی، خصوصی شده و خصوصی مورد توجه قرار گرفته است تا با ارزیابی وضعیت موجود، اقدامات لازم جهت بهبود موقعیت سرمایه بانک‌ها و سلامت شبکه بانکی اتخاذ شود.

ارزیابی سرمایه بانک‌ها

برای انجام این مطالعه در مجموع ۲۷ بانک از ۳۲ بانک فعال^۶ در شبکه بانکی شامل ۴ بانک تجاری دولتی، ۳ بانک خصوصی شده، ۵ بانک تخصصی دولتی و ۱۵ بانک خصوصی ارزیابی شده‌اند. بر اساس آستانه‌های مورد استفاده، بانک‌ها با توجه به اطلاعات صورت‌های مالی سال ۱۳۹۱ بخش نظارت بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، در ارتباط با هر یک از این سه نسبت سرمایه در قالب ۴ گروه با عنوان سرمایه زیاد،^۷ سرمایه کافی،^۸ کم‌سرمایه^۹ و به شدت کم‌سرمایه^{۱۰} طبقه‌بندی شده‌اند.^{۱۱}

جدول ۱- طبقه‌بندی بانک‌های کشور بر اساس نسبت‌های سرمایه

(سال ۱۳۹۱)

نسبت سرمایه اهرمی درجه یک		نسبت سرمایه درجه یک		نسبت سرمایه قانونی		
درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	
سپرده	بانک	سپرده	بانک	سپرده	بانک	
۳۱,۶	۱۳	۴۳,۳	۱۷	۳۷,۶	۱۳	سرمایه زیاد
۱۱,۵	۴	۴۲,۸	۵	۲۸,۶	۴	سرمایه کافی
۴۹,۳	۸	۷,۷	۴	۱۹,۹	۵	کم سرمایه
۷,۶	۲	۶,۲	۱	۱۳,۹	۵	به شدت کم سرمایه

مأخذ: یافته‌های تحقیق

بر اساس نسبت سرمایه قانونی محاسبه‌شده برای بانک‌های مورد بررسی، ۱۷ بانک در گروه سرمایه زیاد یا سرمایه کافی و ۱۰ بانک در گروه کم سرمایه یا به شدت کم سرمایه طبقه‌بندی شده‌اند که گروه اخیر ۳۳,۸ درصد از سپرده‌های بانک‌های مورد بررسی را به خود اختصاص داده‌اند. از این رو بیش از یک سوم از بانک‌های نمونه در گروه کم سرمایه یا به شدت کم سرمایه طبقه‌بندی شده‌اند که بیانگر ریسک زیادی است که این گروه از بانک‌ها بر سلامت شبکه بانکی وارد می‌کنند.

همچنین بر اساس ارقام محاسبه‌شده برای نسبت سرمایه اهرمی درجه یک بانک‌ها، همانند نسبت سرمایه قانونی، ۱۷ بانک در گروه سرمایه زیاد یا کافی قرار گرفته و ۱۰ بانک دارای نسبت سرمایه‌ای کمتر از حد مجاز هستند در حالی که این گروه ۵۶,۹ درصد از حجم سپرده‌های شبکه بانکی را به خود اختصاص داده است. این در حالی است که بانک‌ها بر اساس نسبت سرمایه درجه یک بهتر عمل کرده و تنها پنج بانک با ۱۳,۹ درصد از حجم سپرده‌های شبکه بانکی در گروه کم سرمایه و به شدت کم سرمایه قرار گرفته‌اند.

جدول ۲- دسته‌بندی انواع گروه‌های بانکی با نسبت‌های سرمایه کمتر از حدود مجاز

(سال ۱۳۹۱)

نسبت سرمایه قانونی		نسبت سرمایه درجه یک		نسبت سرمایه اهرمی درجه یک		
تعداد بانک	درصد سپرده	تعداد بانک	درصد سپرده	تعداد بانک	درصد سپرده	
۲	۶,۶	۲	۶,۶	۲	۶,۶	تجاری دولتی
۱	۱۰,۲	۰	۰	۳	۳۴,۵	خصوصی شده
۱	۴,۷	۱	۴,۷	۲	۱۱,۰	تخصصی دولتی
۶	۱۲,۳	۲	۲,۶	۳	۴,۸	خصوصی
۱۰	۳۳,۸	۵	۱۳,۹	۱۰	۵۶,۹	کل

مأخذ: یافته‌های تحقیق

بر اساس جدول فوق، ۳۳,۸ درصد سپرده‌های بانک‌های مورد بررسی در بانک‌هایی با سرمایه قانونی کمتر از حد مجاز است که در این میان بانک‌های خصوصی و خصوصی‌شده سهم بیشتری را نسبت به بانک‌های تجاری دولتی و تخصصی دولتی به خود اختصاص داده‌اند و از این رو ریسک بزرگی را به سپرده‌گذار منتقل می‌کنند. براساس تعداد بانک‌های با نسبت سرمایه کمتر از حد مجاز، بانک‌های خصوصی در ارتباط با نسبت سرمایه قانونی، بدترین عملکرد؛ و بانک‌های خصوصی‌شده در ارتباط با نسبت سرمایه درجه یک، بهترین عملکرد را در سال ۱۳۹۱ به تصویر کشیده‌اند. بانک‌های تجاری دولتی نیز در ارتباط با هر سه نسبت مورد بررسی به صورت مشابه رفتار نموده‌اند. به این ترتیب ارزیابی وضعیت سرمایه بانک‌ها به تفکیک گروه‌های بانکی بر اساس نسبت سرمایه قانونی و نسبت سرمایه اهرمی (جدول شماره ۱ و ۲)، درجه نامطلوب مشابهی از وضعیت سرمایه شبکه بانکی را به تصویر می‌کشد. وخامت این وضعیت در ارتباط با نسبت سرمایه درجه یک کاهش می‌یابد اما در مجموع سلامت شبکه بانکی از منظر کفایت سرمایه بر اساس رویکرد توافق‌نامه سرمایه بال یک که بر اساس آیین‌نامه کفایت سرمایه در کشور اجرایی شده، به شدت نامناسب است.

پیشنهادها

به منظور دستیابی به بهبود و ارتقای پایدار وضعیت سلامت مالی بانکها از منظر کفایت سرمایه، پیشنهاد می‌شود:

- با توجه به اهمیت بیشتر نسبت سرمایه قانونی در ارزیابی وضعیت کفایت سرمایه بانکها، به پشتوانه آئین‌نامه سرمایه پایه و آئین‌نامه‌های کفایت سرمایه که از سال ۱۳۸۲ به بانکها ابلاغ شده است و الزام قانونی اجرای این آئین‌نامه‌ها در شبکه بانکی، بانک مرکزی مقرراتی در خصوص عدول از مقدار حداقل سرمایه قانونی مورد نیاز تنظیم نماید. در این زمینه پیشنهاد می‌شود در گام اول، بانک مرکزی مقرراتی را در مورد الزام افزایش سرمایه قانونی در یک بازه زمانی خاص و یا کاهش شدت اهرم‌سازی (وضع محدودیت‌هایی در فعالیت وام‌دهی) بانکهایی که نسبت سرمایه قانونی آنها در طبقه کم سرمایه و یا به شدت کم سرمایه قرار می‌گیرد، وضع نماید.
- اتخاذ رویکردی خاص در ارتباط با نسبت کفایت سرمایه بانکهای مهم از نظر سیستمی نیز می‌تواند مورد توجه قرار گیرد. طبقه‌بندی این بانکها می‌تواند بر اساس اندازه، ارتباط و در هم تنیدگی زیاد با فعالیت دیگر بانکها، یا برخورداری از تنوع زیاد عملیاتی انجام شود و برای هر یک از این گروه بانکهای مهم از نظر سیستمی، نسبت سرمایه‌ای متفاوت از نسبت قبلی اعلام شده (۸ درصد) در نظر گرفته شود.
- بانک مرکزی پس از مقررات‌گذاری، به پایش ادواری نسبت‌های فوق پرداخته و علاوه بر اتخاذ اقدامات نظارتی، گزارشی از موقعیت کفایت سرمایه بانکها را در اختیار ذی‌نفعان، به ویژه سپرده‌گذاران، قرار دهد.
- ضروری است بانک مرکزی بانکها را به ارائه گزارش فصلی کفایت سرمایه به عموم ذی‌نفعان ملزم نماید. شفافیت در این زمینه، منجر به بهینه و عقلایی شدن تصمیم سرمایه‌گذاری سهامداران بانک، سپرده‌گذاری سپرده‌گذاران بانک و پوشش بیمه‌ای صندوق ضمانت سپرده‌ها، به عنوان مهم‌ترین ذی‌نفعان موجود در شبکه بانکی خواهد شد.

فهرست گزارش‌های پژوهشی

عنوان	کد گزارش	نویسنده / نویسندگان
گزارش‌های پژوهشی در سال ۱۳۹۳		
پیش‌بینی تورم ایران با استفاده از عوامل مشترک اجزای شاخص قیمت کالاها و خدمات مصرفی	MBRI-WP-93007	سید مهدی برکچیان، سعید بیات، هومن کرمی
وضعیت صنایع در دوره‌های رونق و رکود	MBRI-PN-93006	مجید عینیان
ارزیابی وضعیت مطالبات غیرجاری در نظام بانکی ایران و مقایسه آن با سایر کشورها: با مروری بر تجارب سایر کشورهای اسلامی	MBRI-PN-93005	لیلا محرابی
معرفی روش‌های تأمین مالی اسلامی در کشورهای مختلف	MBRI-PN-93004	لیلا محرابی
سپر سرمایه مخالف چرخه: سندی از جمله اسناد توافق‌نامه سرمایه‌بال سه	MBRI-PP-93003	زهرا خوشنود
آسیب‌شناسی بازار بین‌بانکی ریالی در ایران با تأکید بر ابعاد فقهی	MBRI-PP-93002	رسول خوانساری
اثر پسماند جانشینی پول در ایران	MBRI-RR-93001	سامان قادری
گزارش‌های پژوهشی در سال ۱۳۹۲		
ضرورت بازسازی چارچوب ارتباطی بانک مرکزی	MBRI-9228	مریم همتی
استقلال بانک مرکزی؛ گام نخست در پیشبرد اهداف سیاست‌گذاری پولی	MBRI-9227	مریم همتی
تأثیر نوسانات متغیرهای کلان اقتصادی بر مطالبات غیرجاری بخش بانکی؛ رهیافت اقتصادسنجی	MBRI-9226	حامد عادل نیک
اثرات پویای حجم کل بدهی‌ها بر بخش واقعی اقتصاد ایران (۱۳۶۰-۱۳۹۰) و ارزیابی آن به عنوان سازوکار هشداردهنده وقوع بحران مالی	MBRI-9225	احمدعلی رضایی
ارزیابی عملکرد بانک‌ها در سید دارایی، بدهی، سود و زیان در سال‌های ۱۳۹۱-۱۳۹۲	MBRI-9224	اعظم احمدیان
تحلیل سهم از بازار بانک‌ها (۱۳۹۰-۱۳۹۱)	MBRI-9223	اعظم احمدیان
ارزیابی شاخص‌های سلامت بانکی، در بانک‌های ایران (۱۳۹۰-۱۳۹۱)	MBRI-9222	اعظم احمدیان
تجربه بانک‌های توسعه‌ای در بحران اقتصادی جهان و تحولات پس‌انداز و سرمایه‌گذاری در اقتصاد جهانی	MBRI-9221	لیلا محرابی
وضعیت آماری موسسات مالی اسلامی برتر در جهان (با تأکید بر نقش بانک‌های ایرانی)	MBRI-9220	وهاب قلیچ، لیلا محرابی
پایداری تورم و عوامل مؤثر بر آن در اقتصاد ایران	MBRI-9219	حجت تقی‌لو
مالیات تورمی در ترازوی عدالت	MBRI-9217	دکتر محمداسماعیل توسلی و وهاب قلیچ
مدیریت ثروت اسلامی	MBRI-9216	رسول خوانساری، رضا یارمحمدی
بررسی دیدگاه‌های فقهی پیرامون مسأله جبران کاهش ارزش پول	MBRI-9215	فرشته ملاکریمی
تحلیل عاملی نسبت‌های مالی بنگاه‌های صنعتی پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران	MBRI-9214	ماندانا طاهری، فرهاد نیلی
صکوک کوتاه‌مدت و کاربردهای آن در بانکداری و مالی اسلامی	MBRI-9213	رسول خوانساری، حسین میسمی، لیلا محرابی
جعبه ابزار پیش‌بینی تورم در اقتصاد ایران	MBRI-9212	سید مهدی برکچیان، سعید بیات، هومن کرمی
محاسبه سود قطعی سپرده‌گذاران در بانکداری بدون ربا	MBRI-9211	حسین میسمی
ارزیابی عملکرد صنعت بانکداری در ایران (مقایسه سال‌های ۱۳۸۹ و ۱۳۹۰)	MBRI-9210	اعظم احمدیان
نگاهی به چارچوب قانونی، نهادی و نظارتی ورشکستگی بانک	MBRI-9209	حمید قنبری
تحلیل شاخص‌های عملکرد شبکه بانکی در تأمین مالی تولید	MBRI-9208	اعظم احمدیان
بسترهای تشکیل منطقه بهینه پولی بین کشورهای سازمان همکاری اقتصادی (اگو)	MBRI-9207	مصعب عبدالهی آرائی
حاکمیت شرکتی، نظارت و مقررات احتیاطی در موسسات مالی اسلامی: گزارش پنجمین روز مدرسه زمستانه بانکداری اسلامی	MBRI-9206	حسین میسمی
استانداردهای حسابداری و حسابرسی در موسسات مالی اسلامی: گزارش چهارمین روز مدرسه زمستانه بانکداری اسلامی	MBRI-9205	وهاب قلیچ
مدیریت دارایی و بدهی در بانک‌های اسلامی: گزارش سومین روز مدرسه زمستانه بانکداری اسلامی	MBRI-9204	لیلا محرابی
مدیریت ریسک در بانک‌های اسلامی: گزارش دومین روز مدرسه زمستانه بانکداری اسلامی	MBRI-9203	رسول خوانساری
اصول و مقررات شرعی در معاملات و تأمین مالی: گزارش اولین روز مدرسه زمستانه بانکداری اسلامی	MBRI-9202	فرشته ملاکریمی
تورم و جبران کاهش ارزش پول از دیدگاه اسلامی: گزارش هفتمین جلسه نقد پژوهش‌های بانکداری و مالی اسلامی	MBRI-9201	حسین میسمی

پژوهشکده پولی و بانکی
بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

عنوان	کد گزارش	نویسنده / نویسندگان
گزارش‌های پژوهشی در سال ۱۳۹۱		
پولی کردن کسری بودجه از منظر اقتصاد اسلامی: گزارش ششمین جلسه نقد پژوهش‌های بانکداری و مالی اسلامی	MBRI-9111	حسین میسمی
مجموعه روایات ربا (بخش اول)	MBRI-9110	فرشته ملاکریمی
بررسی فقهی و حقوقی وثایق بانکی	MBRI-9109	فرشته ملاکریمی
عوامل مؤثر بر استفاده خانوارهای شهری از انواع خدمات مالی	MBRI-9108	فرهاد نیلی و مرضیه اسفندیاری
ضرورت معرفی رهنمود جدیدی در مدیریت ریسک نقدینگی با توجه به تحولات سیستم مالی در ایران	MBRI-9107	زهره خوشنود
ساختار بانکداری اسلامی در کشورهای اسلامی: نمونه موردی کشور مالزی	MBRI-9106	لیلا محرابی
مفهوم‌شناسی ربا و بهره	MBRI-9105	حسین میسمی
تورق چیست؟	MBRI-9104	وهاب قلیچ
چشم‌انداز اقتصاد اسلامی بر بحران مالی جهانی	MBRI-9103	لیلا محرابی
وضعیت بانکداری اسلامی در کشورهای منطقه MENA	MBRI-9102	لیلا محرابی
بحران یورو؛ ریشه‌های پیدایش و سناریوهای آینده	MBRI-9101	ایناز ابراهیمی
گزارش‌های پژوهشی در سال ۱۳۹۰		
عملیات بازار باز در چارچوب بانکداری بدون ربا (تابستان ۱۳۹۰)	MBRI-9008	حسین قضاوی، حسین بازمحمدی
کتاب‌شناسی اقتصاد ریاضی (پاییز ۱۳۹۰)	MBRI-9007	فرهاد نیلی
برآورد قدرت بازاری در شبکه بانک‌های دولتی ایران (بهار ۱۳۹۰)	MBRI-9006	سید صفدر حسینی
جنبه‌های اساسی تغییر واحد پول ملی؛ تجربه ونزونا (تابستان ۱۳۹۰)	MBRI-9005	ابوالفضل اکرمی، پیمان قربانی
اصول اساسی اثربخشی نظام‌های بیمه سپرده (تابستان ۱۳۹۰)	MBRI-9004	حسین معصومی، محمد روشن‌دل
ساز و کارهای تأمین مالی شرکت‌های کوچک و متوسط (بهار ۱۳۹۰)	MBRI-9003	زهره سلطانی، زهره خوشنود، طاهره اکبری الاشتی
بانکداری اخلاقی در جهان (بهار ۱۳۹۰)	MBRI-9002	وهاب قلیچ
مالیات تورمی دلار (بهار ۱۳۹۰)	MBRI-9001	حسین قضاوی
گزارش‌های پژوهشی در سال ۱۳۸۹		
بورس اوراق بهادار در ایران و برخی کشورهای منتخب	MBRI-8911	علی حسن‌زاده، اعظم احمدیان
قانون بانک مرکزی فدراسیون روسیه	MBRI-8910	امیر حسین امین آزاد، حسین معصومی
سیاست‌های پولی و قیمت نفت	MBRI-8909	مهدی منجمی
مدیریت نقدینگی و جوجه نقد صندوق شعب با استفاده از مدل انتشار	MBRI-8908	هادی حیدری، زهرا زواربان، ایمان نوربخش
مصوبه تشکیل مراکز خدمات سرمایه‌گذاری استانی	MBRI-8907	لیلا محرابی
بررسی برنامه پنجم توسعه کشور	MBRI-8906	مهشید شاهچرا
آیین‌نامه اجرایی حمایت از صادرکنندگان خدمات فنی و مهندسی	MBRI-8905	طاهره اکبری الاشتی
اثر خارجی بحران‌های مالی آمریکا و انگلستان بر دیگر نقاط جهان	MBRI-8904	ترانگ بوی، تامیم بایومی، مترجم: سوفی بیگلری
نقش یوان در موفقیت تجاری چین	MBRI-8903	پرستو شجری
ادوار تجاری و آزمون علیت گرنجر	MBRI-8902	مجید صامتی، سعید دانی کریم زاده، لیلا نیلفروشان
امکان‌سنجی فقهی-اقتصادی استفاده از نهاد وقف در تأمین مالی خرد اسلامی	MBRI-8901	حسین میسمی، محسن عبدالهی، مهدی قائمی‌اصل

- ۱ - بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، بخشنامه شماره م/ب/۱۹۱۱ مورخ ۸۲/۱۱/۱۶، آیین‌نامه سرمایه پایه بانک‌ها و مؤسسات اعتباری.
- ۲ - بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، بخشنامه شماره م/ب/۱۹۶۶ مورخ ۸۲/۱۲/۲۹، آیین‌نامه کفایت سرمایه (بانک‌های دولتی) و بخشنامه شماره م/ب/۱۹۶۷ مورخ ۸۲/۱۲/۲۹، آیین‌نامه کفایت سرمایه (بانک‌های غیردولتی).
- ۳ - نسبت سرمایه قانونی از تقسیم مجموع سرمایه درجه یک و دو بر مجموع دارایی‌های موزون به ریسک محاسبه می‌شود.
- ۴ - نسبت سرمایه درجه یک از تقسیم سرمایه درجه یک بر مجموع دارایی‌های موزون به ریسک محاسبه می‌شود.
- ۵ - نسبت سرمایه اهرمی درجه یک از تقسیم سرمایه درجه یک بر کل دارایی‌ها محاسبه می‌شود.
- ۶ - اطلاعات کامل صورت‌های مالی ۵ بانک از ۳۲ بانک فعال شبکه بانکی برای سال ۹۱ موجود نبوده و در نتیجه این بانک‌ها از نمونه مورد بررسی حذف شده‌اند.
- ۷ - آستانه سرمایه زیاد برای نسبت سرمایه قانونی ۱۰ درصد، نسبت سرمایه درجه یک ۶ درصد و برای نسبت سرمایه اهرمی درجه یک ۵ درصد در نظر گرفته شده است.
- ۸ - آستانه سرمایه کافی برای نسبت سرمایه قانونی ۸ درصد، نسبت سرمایه درجه یک ۴ درصد و برای نسبت سرمایه اهرمی درجه یک نیز ۴ درصد در نظر گرفته شده است.
- ۹ - آستانه کم سرمایه برای نسبت سرمایه قانونی ۶ درصد، نسبت سرمایه درجه یک ۲ درصد و برای نسبت سرمایه اهرمی درجه یک نیز ۲ درصد در نظر گرفته شده است.
- ۱۰ - مقادیر کمتر از آستانه‌های تنظیم‌شده برای بخش کم سرمایه، در گروه به‌شدت کم سرمایه طبقه‌بندی شده‌اند.
- ۱۱ - آستانه‌های مورد استفاده برای طبقه‌بندی هر یک از نسبت‌ها از الگوی پیشنهادی شرکت فدرال بیمه سپرده (FDIC) استخراج شده است.

پژوهشکده پولی و بانکی

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

تهران: میدان آرژانتین، ابتدای بزرگراه آفریقا، پلاک ۱۰
کدپستی: ۱۵۱۴۹۴۷۱۱۱ صندوق پستی: ۷۹۴۹-۱۵۸۷۵